

Latweefch u Amises.

Nr. 2.

Zettortdeena 10. Janwari

1857.

Awischu-sinnas.

Muhfu wezzai Keisereeni Alekandrai Weedorownai Mizzas pilsata ar wesselibu paldeews Deewam eet labbaki. Turpu nobraukuse arri nelaika Leelwirsta Mikaela atraitne Elene un muhsu Keisera brahlis Leelwirsts Mikaelis un arri Keisera brahla Konstantina augusta gaspascha. Ir Sardinjeru Kehninsch nahzis wezzo Keisereeni pagohdinaht. — — Eistreikeru Keisers taggad reiso pa sawahm semmehm Italiä, wifur ar leelu preelu un gohdu usnemts tappis un laudim wissadu schehlastibu parahdijis. Labbu laiku bijis Wenedigas pilsata, kur laudis par gohda parahdischanu ar wissadahm ballehm un isehrmoschanahs islustejuschees. Wenediga irr sawahds pilsahs juhra us masahm fallinahm taifihts, tadeht tur naw ne kahdas eelas, kur war eet jeb ar sirgu braukt, bet eelu weeta irr leeli uhdens grahwji jeb kanahli, kur laiwinas schurp turp deen naktfreen ka skudras un laiwineki jo mudrifreen ne ka muhsu puhrmanni pa eelahm brauz. Katram nammam sawas laiwinas un baggateem jo baggati isgresnotas, mahletas un arri apfelltas laiwinas ar jumtu. Tahdu lairu tur irr dauds tuhktoschas. Keiseram par gohdu laiwineki usnehmuschi gohda skreeschanu pa to leelako kanahlu. 8 laiwas, katrai ar ihpaschu farrogu kuleeru usnehmuschas street pehz mehrka. Keisers un Keisereene skattijuschees no pils lohga — ne isskaitams lauschu pulks bijis pee lohgeem un us jumteem un patahm tuhktoschahn laiwinahm — gaididami un luhkodami ar leelu fahribu, kutsch winnehs. Laiwinas skrehjuscas ka besdeligas —

laiwina ar baltu farrogu pahrfkrehjuje zittas — us beigahm, kad bij jagrehschahs atpakat kahdam uhdent eesprauftam meetam garram, schai mifjees — un mellais farrogs pahreelsch! Laudis sahkuschi balto jaw pahrfmeet, — bet schee laiwineki par warru brangi puiscchi buhdami nu tik irruschi ar tahdu spehku, ka silli melni waiga palikkuschi un redsi — pee pascha mehrka par 3 sekundahm papreelsch pefkrehjuschi. Ak tawu lauschu gawileschanu. Baltais dabbujis pirmo gohda makfu 200 rub. mellais obtru makfu un ta wissi pehz fahrtas, bet salais kas beidsamais bij palizzis dabbujis melno siweni un nu laudis to pahrfmehjuschi un issohbojuschi, ka nabbags ne finnatis ne glahbtees. Taggad Keisers eet us paschu leelaku pilsatu Mailanti. — Parisé 3. Janw. sahkuschi swinneht fw. Genowewas swehtkus, fo 9 deenas swinn un lauschu pulks bes sianas dauds sanahzis. Pats leelakais Parises Katotku wirfsbiskaps Siburs noturrejis to Deewa kalposchanu un patlabban beidsis, ar fawem preestereem gribbejis eet drehsfambari, bet wehl palizzis stahwoht un behrnus apswehtijis un wissi laudis gullejuschi us zetteem. Te uslezz weens zilweks, 31 gaddu wezz, iswelt gareu 3 pirkstus plattu nasi un to eegruhsch wirfsbiskapam pascha firdi. Kahda feewina kas to mannijuje, gribbejuse to leegt, bet few pirkstus sagreejuse. Par pahru minutahm biskaps pagallam, tiffo wehl warrejuschi wiannam doht Kristus pestischanas dahwanu. Slepkawa palizzis meerigi stahwoht, lizzees faxemt un tik teizees — „ne gribbu ne kahdu deeweti!“ — Slepkawam wahrdes Vergehs un bijis Parisé par preesteri, bet no sawa ammata nomests un nolahdehts tappis tadeht

ka spreddikus teizis prett sw. Mahriu. Arri zittadi effoht apgrebkojees. Wirsbiskaps tam ne kad tauna ne effoht darrijis. Safka ka ne effoht pilna prahtha! Wissu to basnizu nu ar melnu wadmallu eelschpuffe apklahtjuschti, kamehr to atkal schlikstischoht. Wirsbiskaps, kas lohti schehligs lungs un nabbagu paligs bijis, ar leelu gohdu taps paglabbahts. — — Parise nu tee waldineeku weetneeki kohpa bijuschti un dsird ka to leetu par Turku rohbescheem un Mello juhru nu pabeiguschti. Kad buhs skaidras finnas par to, tad stahstifim. — — Koppenahgenes pilsata 21. Dezemberi leels ugguns grehks bijis, leeli nammi un leels zikkorinu pabriktis nodedsis, kahdi 2 mill. rubuli skahdes un weens zilweks fatedsis. — — Us svehtkeem pee Enlanderu juhmallahm breetmiga wehtra 3 deenas bijuse, wairak ka simts kuggi salausiti, pulks zilweku noslihkuschi un arri tahdi putteni bijuschti, ka weenam rentineekam 500 awis laukâ nonihkuschas. — Schweizeri maktigi taisahs us karri — rohkt fkanstes pee rohbescheem un apzeetina sawus pilsatus un jauni wezzi eet saldatos. Patam zitti waldineeki wehl publejahs un gribb meeru pasargaht, bet wehl ne eet; jo Pruhchi un Schweizeri ne gribb fa-eet weenâ prahtha, jebeschu gan wissadi padohmi dohti. — — Enlanderu Kantones pilsatu bombarderejuschti itt neschehligi, kaut Kineseri narw pretti turrejuschees. Leela ugguns bijuse un dauds tuhkfst. beswainigi zilweki nelaimigi tappuschti! Ir israhdiyes, ka Kinesereem taisniba, un ka tas kuggis kur tohs 12 matrohchus sanemuschi zeeti, ne effoht bijis Enlanderu, bet Kineseru kuggis, kas Enlanderu wahrdu peenahmis. Isteiksim zittâ lappâ. — —

S. — .

Jaunas finnas.

No Enantes leela galwas pilsata Londones arri raksta, ka tur par gaddu 80 mill. stohpu peena, wairak, ka 1 mill. poehdu

swaest a un 120 tuhksi. muzzinas feeru sa-walkajoht. Wista s pauti par wissu Enlanteri tohpoht weenâ paschâ gaddâ 1500 mill. fabruhketi. — No Wahzemmes. Pehz tahs beidsamas revisiones Wahzemme effoht israhdiyes, ka 3 mill. 947 tuhkfst. un 520 jauneekli pahri par 14 gaddeem wezzi effoht, un meitas tai paschâ wezzumâ 4 mill. 315 tuhkfst. 659. Tad nu 368 tuhkfst. 139 meitas paleek bes wi hreem. Kad nu gudri wihri aprehkinajuschti, ka zaur zaurim par pasauli no 100 puiscchein til 65 apprezzotees, tad wehl wairak meitu tur atlantu, prohti 1 mill. 672 tuhkfst. 108 — Kas feewas gohdu ne dabbutu walfahrt. Kad to ar ihseem wahrdeem gribbetu isteikt, tad — us 1 jaunekli gandrihs 2 meitas tur isnahk. — Za irr leela starpiba, betgan ne patihkama finna.

Skunstig s peens. Pasaule paleek jo deenas jo gudraka (lai Deews dohd ka arri labbaka!) un sahkti taisiht, ko lihds schim til ween Deewa spehks gaismâ zehle. — Taggad jaw atrohn mahzitâs gudras semmes daschas leetas, ko zilweki pakkat taisa, ka skunstigas azzis, skunstigus sohbus, skunstigus mattus, skunstigu degguni, skunstigas kruhtis; skunstigas kahjas — un taggad arri skunstigu peenu. Schahdu skunstigu peenu kahdâ pabrikti fahkuschi taisiht, un effoht til pat smekkigs un derrigs ka gohwju peens. Scho peenu no gaffas suppes un kauleem taisiht, un lehtaki rohka nahkoht ne ka gohwju peens, un arri tapat isskattotees bals, un arri tapat faruhgstohrt. Wehl til tur truhfstohrt ta smakka un tas faldums — bet to gan arri pasaule drihs isgudrohs. Ja tas buhs, tad gohwis us tam wairs ne waijadsehs, tad buhs bes tahm peena deesgan. Ektur gudra pasaule! X.

Drohschiba glahb zilweku behdâs.

Tizzigs, muddigs wihrs, no Zehsu aprin-ka Oscherbenes Drustu basnizas draudses, Gattarta muishas-walsts, ar wahrdu Turris Zah-

lis, 34 gadd. wezs tai 29. Oktob. schâ gaddâ, no sawa faimneeka mahjas-darba pahrnahldams, fatikke weenu trakku funni, paschâ mahjas pagalmâ. Süns winnam stahwu pretti zehlahs un labbu rohku elkona wirspusse stipri fakohde, ta ka wianam, kaut diwi swahrki muggurâ bija, tuhdal affins zausr drehbehm tezzeja. Kaut nu gan zausr tahdu trakku eenaidneeku fatruhzis un ka apstulbis, schis wihrs tomehr sawâ drohschâ prahtha ne palikkâ schaubigs — un apdohmads, zik leela nelaime ne tikkween wianam, bet ir wisseem mahjas lautineem un nahburgeem zausr tahdu trakku swehru warretu notikt, schis winnam ar ne-issaktamu drohschu prahtu pretti turrahs — un kaut pats pee labbas rohkas jaw stipri ewainohts — winsch tam trakkam funnim, ar abbahm rohkahm pee rihsles kehre, te tik zeeti un stipri to faschnaugdams, ka tas drihsunâ bes elpes palikkâ, — un kaut schis winnam tai starpâ wehl pee kreifas rohkas farehje un libds affinim ewainoja, winsch tak durns palizzis, pee semmes nokrittis — bes atpuhthes wahrtijahs.

Bet tas drohschais wihrs tomehr sawu eenaidneeku wehl ne laide wakkâ, bihdamees ka tas tak wehl warretu zeltees — un kleegdams fauze mahjas laudis kohpâ — lai nahkoht winnam paligâ scho trakku swehru pagallam nonahweht.

Tad nu fasfrehje zilwei ar bohmeem un nuhjahm um to eenaidneeku, kas pee semmes wehl wahrtijahs, pagallam nositte. Nu tas atpestihts drohschais wihrs wehl pats par sawu tahaku glahbschanu gahdaja, fakere istabâ sawu radsinu ar pulveri (fadedsinatas audellu luppatas, ko par zunduru fauz) eefschilles tam ugguni un pats — kaut gan leelas sahpes zeedsams — tahs ewainotas weetas gruntigi isdedsinaja, sinnadams ka zausr tahdu dedsinaschanu ta trakka suana gipte tahlak newarrehs affinis eelihst — un zausr tam — pats no tahs neschehligas fatra-kofchanas sevi isglahbis.

Bet tomehr winsch tuhdalin wehl muischâ tilke atwests, pee muhsu itt teizama walsts-daktera Wilda, kürsch winna eekohstas wainas wehl us jaunu stipri isdedsinaja un winnam wehl tahdas labbas eefschiligas sahles dewe bruhkeht, ka paldeews Deewam schis drohschais wihrs, pee spirgtas wesselbas — un winna mihsa feewina, libds ar wisseem winna raddeem un mahjas lautineem nu ar ameerinatu prahtu preezigus swehktus swehsti — un tam schehligam Deewam firfnigi pateiz par tahdu laimigu glahbschanu.

Lai tad nu schi preeziga siana, arr zittus lautinus us tahdu drohschibu paskubbinatu, — lai tahda labba preeskchihme arri zittâ weetâ, itt ka labba sehja, arri labbus auglus dohtu, — lai pamahzitu un paskubbinatu us to teizamu wahrdu: „ka drohschiba, arween zil-weeku glahbschanai par labbu isdohdahs.“

Gattarta muischâ, tai 23. Dezbr. 1856.

Landrahts August v. Hagemeyer.

Par lohpu un swehru muhschu.

Lahtscheem, wilkeem, sunnem libds diwdesmit muhscha gaddi; Lapsai tschetrpadesmit woi feschpadesmit. Lauwa ilgi dsihwo. Londones pilatâ Lauwa, Pompejus wahrdâ, peedsihwoja septiadesmit gaddus. Rakkî retti pahr peez-padesmit gaddeem dsihwo, wahwerites un fakki septin woi astor gaddus. Mums skaidras finnas irr par weenu Clewantu, kas sawus tschetrsmint gaddus isdsihwojis; jo Alek-sanders no Mazedonijas, tad Indijeru Keh-niu Pohrus bija uswarrejis, weenam no ta uswarreta Kehnina Clewanteem, kas lohti tanni karra bij karrojis, ar wahrdu Ahjaks, ar sawadu gohda-sihmi apsihmeja. Schis Clewants pebz 350 gaddeem wehl pee dsihwibas tilke atrasts Indijeru femme. Par zuhkahm irr finnams, ka trihsdesmit gaddus dsihwo, sirgi diwdesmit peezus woi trihsdesmit gaddus; weens finnams sirgs dsihwojis

feschdesmit diwi gaddus. Kameeleem brihscham

(Raatu neffesjä Kameelis.)

simts gaddi; aitahm retti wairak, ne kā desmit gaddi; gohwim peezpadesmit gaddi. Leeleem juheas swereem, ta kā Wallsiwim wezuma gaddi brihscham lihds tuhktsohts rohnotees. Ehrgli ilgi dsihwo; Wihnes pilfahrtä weens ehrglis isdsihwoja simts un tschetrus gaddus. Kraukleem ne retti simts gaddi, Gulbi, zik sinnams, trihsimts gaddus isdsihwo.

(Lapfa.)

(Gulbi.)

.... r.

Glüddinashanas.

Tahs pee tahs dsumas Sakkamuischas veederrigas ne tahku no Zelgawas buhdamas mohderefhanas

- 1) us to Saakkumuischu,
- 2) " " masomuischu Daakteru un
- 3) " " Pehterkaluu, -taps tanni 15. Janwar 1857, preefschuyfdeenas pee muishas-waldifhanas zaur wairakfohlifhanu us nohmu isdohtas. Til tee nohmas-nehmeji, turri labbas parabifhanas un preefschanaudu peeneeffihs, taps pee foahlifhanas peelaisti, un tee paschi warr tahs klahatakas sianas jebkurra deenä pee muishas-waldifhanas dabbuht.

Sakkamuischä, tai 11. Dezember 1856.

(S. W.)

(Nr. 53.)

Palmbach.

No 1ma us ohten Dezemberi nakti no Rundahles Zehdschunu mahjahm fainneksam Krishjabnam Zahgam no stalla is-sagts ehrselis behrs ar baltu bleffi peere, welwes faktu, 2 gaddi wezs, weens widdus sohbs kreisejä pussi bij nolaus, widdejä leelumä, kreypes us labbo pussi bij nogulluschas 50 fudr. rubl. wehrts. Kas scho sagtu firgu peerahda pee Rundahles pagasta teesas, dabbuhhs 5 fudrab. rubl.

1

Labbibas un prezzi tirgus Nihgå tai 7. Janwar 1857 un Leepajä tai 29. Dez. 1856 gadda.

M a k f a j a p a r :	Nihgå.		Leepajä.		M a k f a j a p a r :	Nihgå.		Leepajä.	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
1/3 Tschetro. (1 puhru) rudsu . . .	2	40	2	—	1/2 puddu (20 mahrz.) dselses . . .	—	80	—	90
1/3 " (1 ") kweefchu 3 lihds . . .	3	20	3	30	1/2 " (20 ") tabaka . . .	—	85	1	60
1/3 " (1 ") meeshu 1.90 — . . .	2	—	1	80	1/2 " (20 ") schichtu appinnu . . .	—	—	—	—
1/3 " (1 ") anju . . .	—	95	—	90	1/2 " (20 ") schah.zuhku gall. . .	2	85	2	40
1/3 " (1 ") sienu 2.75 — . . .	2	50	2	20	1/2 " (20 ") krohna linnu . . .	1	65	3	—
1/3 " (1 ") rupju rudsu milst. . .	2	20	—	—	1/2 " (20 ") brakka linnu . . .	1	25	—	—
1/3 " (1 ") bihdeletu " . . .	3	—	3	—	1 muzzu linnu fehku . . .	5	lihds	6	—
1/3 " (1 ") " kweefchu mil. . .	3	50	3	75	1 " filku . . .	—	7	—	—
1/3 " (1 ") meeshu putram. . .	2	90	2	50	10 puddu farkanas fahls . . .	—	13	50	14
10 puddu (1 birkaru) feena . . .	4	—	—	—	10 " balta rupjas fahls . . .	5	15	5	—
1/2 " (20 mahrz.) sveesta . . .	3	20	3	50	10 " " fmalkas . . .	5	15	4	60
						5	25	4	20

B r i h w d r i k k e h i.

No juhmas-gubernements augstas waldischanas pussa; Oberlehrer G. Blaese, Jensor. Zelgawa, tai 8. Janwar 1857.

No. 1.

A w i s c h u
B a s n i z a s
 Nr. 2.

peeliffums.
S i n n a s.
 1857.

I. Zahnis Sobjefki, Pohlu Kehnisch.

Pee debbeis-isplattijuma, starp tahn tuhtstoschu swaigsnem, kas kaidra nakti tur mirds un spilguto, irr swaigsnu pulks, kurram astronomi, (swaigsnu sinnatneeki) preeksch gandrifs 2 simts gaddeem, to wahrdi peelikkuschi: „Sobjefka brunnas.“ Sobjefka wahrds no ta laika spibd ka angsti teizams gohda-wahrds pee paschahn debbesim. Un ja kas prassitu: kahdus leelus un angustus darbus tas wihrs tad irr darrijis, ka winnam tahda flava irr dohta? tad ja-atbild: Sobjefki wissu Eiropu irr glahbis no breamigu Turku usmakhshanas, kristigai tizzibai un apgaismotai buhshanae irr bijis par fargu un preeksch-turramahm brunnahm. Tadehl winna darbs buhs teizams lihds pasaules gallam, un winna wahrdi lai tafs debbeis swaigsnes atgahdina tahn pehnahkamahm zillim.

Pohlu walstiba wehl preeksch 2 simts gaddeem bij stipra un leela walstiba; bet jaw tobribd pee winneem bij tahda fajukshana, ka warreja redseht, ka tahda walstiba ilgi ne warrehs pastabweht. Jo Pohleem ne bij sawi djsuntu Kehnini; bet leelikungi paschi, fewim ikkatri reiss sawu Kehnina usnemshanas, wissa semme tilke pohstita zaur julkumeem un karreem.

Tahdu fajaulta buhshana, Turkeem un Krimmes Tartareem, kas tanni laikä bij warena tauta, ne bij gruhti, eelaustees Unguru un Pohlu semme, pohstib, dedsinaht, un zilwefus pa dauds tuhtstoscheem aiswest wehrgu kahrtä us sawu pussi.

Pohlu Kehnina Mikkela Laikä, 1672trä gaddä, pats Sultans Muämmeds IV., eelau-

sijahs Pohlu semme ar 200 tuhtst. karraspēhka, un 340 leeleem-gabbaleem. Winnam bij par beedreem Tartari, kas tapat ar 200 tuhtst. zilwelku, no Melnas juhras nahdam, drihs stahveja pee Kamnez Podolskas, Podolijs galwaspilsata; un lai schis pilsats bij lohti stiprs, ta ka laudis teize: „pats Deews winna irr ustaifis, un pats Deews ween to warr usneemt,“ tomehr Tartari to uswinneja. Sultans Muämmeds tai paschä laikä gahje prett Lembergi, Galizias galwaspilsahu. Abbi schee pilsati, naw nezik tahu no Warschawas.

Kehniasch Mikkels, nespēhzijs un bailigs wihrs, behose, kad eenaidneeki tuwojahs. Tad Pohlu leelkungi salassija spehji kahdus 6 tuhtst. zilwelkus, un cezehle schim masam karraspēhkam par wirsneeku Zahni Sobjefki.

Sobjefki bij jauns karea wihrs no augstas, lohti baggatas leelukungi kahrtas, toreis tik ween 20 gaddus wezs. Winna tehws un wezakais brahlis jaw bij krittuschi laufchanas prett Turkeem. 10 gaddus wezs ar sawu mahti pee tehwa kappa-weetas stahwoht, wihsch swereja: ka gribboht atreebt sawu tehwu pee Kristus lauschu eenaidnekeem. Jauveklis buhdams, tas pahrstaigaja wissas Eiropas semmes, mahzitees augstas gudribas lettas. Parihsé fa-eedams ar Sprantschu Kehnina Ludwika XIV. augstakeem karea kungeem. wihsch jaw rabdijsa tahdu gudribu un saprafhanu, ka wissi par winnu brihnijahs, un isteize, ka tas palikshoht par leelu wihr. Un leels wihsch arri teesham bij. Gudriba tahda, ka wissas augstas mahzibas bij fakkams par gruntigu sinnatneeku; jo wihsch bij peenehmis sawas mahtes wahrdi kas aiseedamam fazija: „Mans dehls, tur-

rees pee Deewa, un mahzees wissas waijadsi-gas leetas; ja tu gribbesi danzoht, tad tu pehz warresi danzoht ar Turkeem un Cartareem." Tur klahrt winna prahs neffehs us Deewa leetahm ka retti kahdam, un ta leela Sprantschu Deewa mahzitaja Paskala grah-matas bij weenumehr winna rohkäs.

Mahjäas pahrnahzis, Pohlu leelkungi, lai gan deesgan nemeerigi un skaudigi, drijf at-sinne, ka schis wihrs, jebeschu wehl lohti jauns, effoht tas weenigais, kas schinni sa-jauktä buhschanä, ar faru gudribu un droh-schumu warroht palihdseht. Tapehz to eezehle par faru karrä spehka wirsneeku, un Keh-ninsch Mikkeliß, to apstiprinadams, winnu eezehle par wissas Pohlu semmes Eel-Ettmanni t. i. par augstaku karrakungu.

Bet ko nu ar tik masu karrä spehku darriht prett dauds sumtuhtskofschu eenaidneeku? Sob-jefti, dabbujis finnaht, ka eenaidneeki jaw-lihds pufsei Pohlu semmes bij elausijuschees, dewahs us waßaras pufsi, un teem no pak-katas usgahje wirsü. Eenaidneeks manni-dams ka tur wairs ne buhs labbi, dohdahs atpakkat; bet Sobjefti winnam uskriht, un to uswarr tik breefmigi, ka wiss Tartaru karraspelks tohp ispohstihts un isklidinahts. Wiss lehgeris irr Sobjefta rohkäs. Bet jo leelais winnam irr tas preeks, ka 30 tuhft. Pohlu zilweku, ko Tartari par wehrgeem lihds wedde, irr atpestiti. Tee atswabbinati, un no Sobjefta baggati apdahwinati, speeschahs wissi apkahrt wianam, gribbedami skuhpstiht winna mehteli, un to flazzinaht ar farawhm pateizibas assarahn. Bet Sobjefti ar wian-neem nomettahs zellös, un pateiz tam Kun-gam par tahdu uswarreschanu.

Nu tas ka sibbins dohdahs prett Turkeem. Sultans lustejahs sawä lehgeri pee Budkazes, jaktedams pa teem leeleem mescheem kas tur bij. Sobjefti tam useet ka lauwa, un gandrifs to buhtu sanehmis dsibwu; un lai gan Turki labbaß turrejahs ka Tartari, tomehr winni taisahs eet atpakkat.

Un ko darrija Kehninsch Mikkels ar faveem kambar-junkureem? Wissch fuhtija webstneeschus pee Sultan, un tafija launapilnu

meeru, kas tohp nosaukts Budkazes meers, kurrä tas Sultanam atdohd wissu Podolijas un Ukraines semmi. Abbas schahs semmes toreif peederreja Pohleem; taggad peederr Kreewu Keiseram. (Turplikam beigums.)

Taunas finnas.

Par Kursem mes tausch u-fkohlahm. Tsgahjuschi gaddä Kursemme bijusches 292 Latweeschu skohlas; starp tahm 213 basnizas skohlas un 79 lassichanas skohlas. 38 skohlas ta eeriktetas, ka tahm farva paleekama grunts un pahrtikschana. 1856 no jauna zeltas 10 skohlas, bet 5 skohlas atkal isnihku-sches. Pahr wisseem zitteem aprinkeem wairak skohlu irraid Dohbeles un Grohbines prahwesta aprinki. — Schinnis skohlas darbo-jahs pee mihleem behrnineem 300 skohlmeisteri un wissu paligi. 67 no scheem faru ammatu ismahzijuschees Tmelawas leelä skohla kur schinni gaddä 23 jaunekti skohlmeistera ammatä mahzabs. 1856 gaddä 10 tuhftskofschu 730 behrni skohlas bijuschi. — lohti mas! Jo us 15 dwehselehm jarehlin 1 behrns kam skohla ja-eet; bet nu tikkai no 39 dwehselehm 1 behrns skohla bijis! Zaur zaurim rehkinahs tee behrni tikkai puss seema skohla bijuschi, un skohlas behrnu trefcha dalla tikkai 3—5 ned-delas skohla bijuse! 1856 gaddä 96 behrni masak ne ka 1855 skohlas bijuschi! — Raug ka wezzakee arween wehl faveem behrneemi to skohlas labbumu un svehtibu labprahrt pa-ihfina! Lai Deewa Kungs jaunä gaddä skohlas, skohlmeisterus un skohlas-behrnus jo bag-gati svehti un behrnu wezzakeem lai dohd lab-haku prahru us skohlahm. Zeen Widsemmes skohlu apgahdatajus luhsam mums skaidrakas un pilnigas finnas par Widsemmes skohlahm doht.

S-3.

Wezz-tehwu stahsts.

Kahdu warru un spehku Deewa sawam svehtam behrnam Jesum devis, to tee wezzu wezzi basnizas-tehwi mums isstahstijuschi ar fawadeem lihdsibas-wahrdeem. Schee wahrdi gan naw atrohnamti ne kur eelsch svechteem raksteem, bet tomehr gudri irr isdohmatti, lai

pee teem warretu no prast, kahdu eespehfschanu Deewam sawam Dehlam Jesum Kristum dewis, un to lizzis par pasaules uswarretaju, ka eeksch ta wahrda Jesus buhs lohzitees wisseem zelleem to, kas debbesis un wirf semmes un appaksch semmes, un ikkatriai mehlei buhs isteit, ka Ihsus Kristus irr tas Kungs par gohdu Deewa ta Tehwa. (Wihl. 2, 10.)

Wezzds laikds, ta tee basnizas-tehvi stahsta, kad Kristus wehl mas behrns bija, dsihwoja leels warrens wihrs pasaule, kas tapat, ka Goliats leppojahs un pahr wisseem laudim iszehlahs ar sawu leelu spehku. Melahds darbs, kas ar meefas-spehku un ar kauleem darrams, winnam ne bija tik gruhts, ka winsch to ne buhtu darrjis; neweens zelsch tik warrens, ka winsch to ne buhtu usnachmees staigaht. Ta winsch dsihwoja pasaule leppodamees, un ka jaw ar tahdeem irr, winsch bija warren leels sawa prahtha. Neweenam zeltu ne greese.

Kahdu reissi staigadams winsch nonahze pee Tardana uppes un gribbeja us ohtru pufi pahreit. Tas winnam bija masa leeta. Ko winsch prassija par laiwu, woi par prahmi? Winsch bij eeraddis briddin zauri brist, lai arri dsihwoja uhdens bija. Patlabban ta gribbeja darricht, — tad eraudsija us krastu jauku, mihligu behrnu. Tas ar faldeem wahrdeem winna luhdsahs, lai us plezzim zelloht, un lai pahri nessoht us ohtru pufi. Tas wihrs gattawus us tam, jo winnam likkahs ta masa leeta un weegls darbs, tahdu masu behrnu pahr to uhdenei pahri nest. Ussehdina us saweem leeleem plezzim, un sahk brist. Bet jo winsch breen, jo fmaggaks tas behrns winnam rahdas; gan drihs ne watt wairf panest. Tad skattahs us to behrnu, raudsida-meess, kas tas tahds sawads behrns, kam ne panessams fwars. Behrns mihligi pasmeedamees ta sahk runnah: Tu ar sawu leelu kaulu spehku leppodamees un uspuhsdamees pahr pasaule staiga, — tu dohma, ka tu eespehji wissu padarricht ar saweem warreneem lohze-keem: sinni, tawa lepposchana irr weltiga; meesa ne derr neneeka, tas gars irr, kas dsihwu darra! Es esmu tas Jesus-behrns,

tahs pasaules uswarretajs un pesttais; manni tu ne paneffisi, ja tu tahdā prahtha strahdasi, ka tu lihds schim strahdajis. Teem lepneem un leeleem, un pasaules un meefas kahrigem es esmu nepanessams; tohs es nospeeschu ar ne-iszeeschamu swarru, bet teem pasemmigeem un padewigeem, un teem, kas sawa garra nabbagi, teem es dohdu uswarreht wellu un pasauli.

Kad tas behrns ta runnaja, tad tas wihrs manni, ka tam effoht pasaulegs fwars no Deewa dohts, ko meesa un kauli, un wissa pasaule ne spehj panest. Nospeests un pawif-sam ta, ka saplazzis winsch ohtrā Tardana pufi sehdina to behrnu us krastu, un winna zelli lohkahs preeskch ta behrna, kas pirmais pasaule winna pahrspehjis; jo lihds schim winsch pahr wisseem stipraks bija bijis.

No ta laika winsch wairf ne leppojahs ar sawu meefas-spehku; ne staigaja wairf ar us-puhstu prahtu, un ne iszehlehs pahr zitteem, jo winsch bija atraddis, kas winna pahrspehja. Pee winna tas wahrds no Jesus muttes bija peepildihts: Pateesi, pateesi, es jums fakku, ja juhs ne pahrwehrtshatees, un ne tohpeet, ka tee behrni, tad juhs debbesu walstibā ne nahkfeet (Matt. 18, 3.). Un ka Dahwids fakka: Deewam ne patihk to wihru leeli. Tam Kungam patihk tee, kas winna bishstahs, kas us winna schehlastibu galda (Dahw. ds. gr. 147, 10. 11.).

Ko schis wezz-tehvu stahsts tewim mahza? Tas mahza, ka Deewa Dehls weens weenigs spehji pasaule uswarreht, un winnas leelu grehziq prahtu laust. — Bet woi tu sinni, kristihts zilweks, ka tawa firdi arri tahds Goliats, — tahds plezzigs karrotajs? — Tas tewi weenumehr willina us grehku-zelleem, un welk us lepposchanu, us neschlikstibu un us dauds tahdeem darbeam, kas Deewam ne patihk. — Tee irr tee eedsimti grehki. Jaw Pahwils, tas apustuls, par to schehlojahs un fazija: Es redsu weenu zittu bauslibu manndos lohzeklos prett to bauslibu manna prahtha karrojam, un manni guhstitu weddam appaksch ta grehka-bauslibas, kas irr manndos lohzeklos (Reem. 7, 23.).

Tapebz peeluhds to Deewa dehlu, zell winnu us faveem kameescheem, mihlini winnu, lai winsch to wezzu Ahdamu eefsch tewis us-warr, ka tu paleezi par jaunu zilweku, kam Deewa behrna prahs, kas labprah Kristus walstibâ dsihwo un winaam kalpo eefsch tais-nibas, nenoseedfibus un fwehtibas, kas winnam labbi patih.

Skuhpsteet to dehlu, ka winsch ne dusmo, un juhs bohja ne eetat us zellu, jo winaa dus-miba drihs eedegfees. Swehtigi irr wissi, kas us winnu zerre (Df. 2, 12.). D—ö—r.

Awischu opgahdatajam.

Mihlaas mahzitais! Mehs sinnam, tas fwehtais gars dohd isrunnah faveem laudim ar wissadahm mehlehm to, kas derrigs irr pee mahzishanas, pee pahrleezinaschanas, pee norahschanas, un kas firdis zilla us Deenu. Kad nu kahds Deewa wihrs, no fwehta garra dsihls, kahdu fwehtigu wahrdinu irr isdohmajis, tad zitti tautas laudis arri labprah to peenemm un pahrzell sawâ wallodâ. Ta daudj jauki wahrdi, daudj jaukas dseesmas us mums Lat-weescheem nahkuichi. Mehs wezzu tehwu mantâ effam eegahjuichi. Rabbi, kad tahdi wahrdini muhsu wallodâ pahrzelti, ween a di skam. Bet laikam no pirma galla tee pahrzehleji ikkats pehz sawa phehka tohs wahrdinus laudim par labbu dohd, — famehr ar ilgu laiku wissi pee weena peekricht. Ta-pebz muhsu wezzu wezzahn dseesmu-grahmatahm tahs paschas dseesmas, ka jaunahm, bet ne wis tee paschi wahrdi, un daudskahrt weenâ draudje ta-dseed, ohtrâ atkal sawadi.

Man nu gribbejees juhs lubgt, lai juhs sawâs Awisjes to fwehtishanas dseesmu, kas muhsu starpâ jauna zehlusees, lai gan warr buht jaw deesgan wezza irr, eeliku ar teem wahrdem, ka to dseed weenâ un ohtrâ draudje. Laudis sewim isnemtu tohs labbakus wahrdus un pee teem paliku. Warr buht schi jauka dseesmina ta paliku Kurjemme un Wid-jemmee aprassa ar weenl hdsigeme wahrdem.

Kristiga mahjas grahmata to dseesminu ta tulko (luhko 328tu lappu):

Swehti, Kungs, im fargi
Muhs, lo pestij's dahrgi!
Parell tawu waidstau
Vahr mums, dohd mums gaismian!

Tawu meeru dohdi,
Muhschigi ne sohdi,
Tawu fwehtu Garru suht,
Dohd mums tawâ walst buht.

Amen, gohds tam Tehwam!
Amen, flawa Dehlam!
Amen, Garram teiffshana!
Jesus lai muhs pawadda.

Ta patte dseesma zittâ grahmata, kas par
Dsihwu mai si nosauktu, ta eelikta:

Nahz, ak debbes-Tehiht,
Schebligi muhs fwehtih!
Israela Jorgs un azs,
Sargi, glabba tu muhs vats.

Iesus, Deewa Zehrinsh,
Muhsu Hans mi Rehninsch,
Tawu krusku fwehtijam,
Tawu krobn fagaiddam.

Swehts Gars, sirschu rohta,
Mums no Deewa dohta,
Mabjâs, mahjâs waddi muhs,
Tur numis meers bes galla buhs!

Wehl zittâs draudses scho dseesminu ta dseed:

Swehti un pafargi,
Tehws, ne dusmo bargi,
Sawâ rohla flehsd un ness
Muhs eefsch behdu pafanles.

Sawu meeru dohdi,
Tizzigus atrohdi.
Dohd mums sawu fwehtu Garr,
Kas muhs glahbt eefsch Iesu warr.

Amen, Amen, flausi,
Sneeds mums sawu ausi.
Jesus wahrdâ lubdsam mehs:
Deenos un Tehros apschehlojces.

Trihs dseedataji weenu paschu dseesmu dseed.
Kurram gan vahr zitteem labbak isdeweess?
Juhsu draugs (D—ö—r.)

A wijschu

Missiones

Nr. 2.

peeliffums.

finnas.

1857.

D i h r i k i s,
wezz kristijs mahzitajs Widsemme.

Tur kur Widsemmes Gaujas-uppe starp kohscheem salteem kalsaineem kraesteem tekk, un no Zehses pilfata fahkoht, abbâs puffes wezzu pillu sagruüfchi muhri starp stalteem kohleem, jaukeem kruhmeem un augligeem laukeem farwas firmas, apfuhnotas galwas pažell, kâ Krimmuldes, Turraides un Sigguldes pillu muhri, — tur wezzu wezzös paganulaikos dñihwoja Lihbeefch u tauta. Bet ta jaufka weetika kô Deewa winneem dewe apkohpt, ta Deewa swehtiba, kô tee ikgaddus dabbuja eemantoht, wianu firdis ne bija mihlestina-juschas. Lebschu teem tas preeka wahrdos no Kristus ta Kunga, no winna pestischanas un mihlestibas, pa brihscham jaw bija fluddinahts, tee tomeht wehl ne gribbeja to farwa firdi usnemt. Tee wehl zeenija farwus elkus, teem uppureja ne ween lauku auglus, bet arridsan daschus no teem nabbadsineem, kô karrâ bija nokehruschi; tee labbak strahdaja warras darbus, farwus kaiminus aplaupidami, ne kâ meerigi un mihligi farwus semmi kohpe.

Lebschu bailiga leeta ar tahdeem satiikt, to mehr kristiga firds ne behda par breesmahm, bet zerre us Deewa paligu, kâd us zellu dohdahs nabbageem paganeem Deewa wahrdu fluddinahrt. Tahda zerriba, tahds patwehrums bija teem fwechteem apustuleem Kristus laika, tahds wehl taggad teem Missionareem eekch Awrikas un zittos semmes gabbalds, tahds prahcts arridsan bija teem pirmeem kristigeem mahzitajeem Widsemme, Tas pir-

mais no wiffeem bija Meinards, kas Rihgas puffe darbojahs, un wianam par paligu farwâ strahdaschanâ ta Kunga wihnakalnâ bij Dihrikis, kas apnehmahs tohs Lihbeeschus Turraines rohbeschöd pees Deewa atsifschanas peewest, un tadeht arri Dihrikis no Turraines tappe nosaukts. No winna taggad gribbu stahstiht.

Bija ap to gaddu 1190, kâd Dihrikis Lihbeeschus eefahze mahzijht. Lai wianu wallodu jo labbi warretu eenemt, wianu dñihwofchani pasiht un wianu ustizzibu un mihlestibu novelniht, winsch nogahje pawissam starp winneem dñihwoht. Winsch tur eemantoja masu semmes gabbalinu un to tapat kâ wianu ar farwus rohku darbu apkohpe, nemittedamees fur ween gaddijahs to prezcas wahrdu fluddinahrt. Bet arridsan winnam, ta kâ tam Kungam pascham, bij jascheljohahs, „ja juhs sihmes un brihnumu ne redsat, tad juhs ne tizzat.“ (Zahn. 4, 48.). Winna wahrdi atskanneja welti, un itt retti kur ta iskaisita fwehta fehlla usdihge un atneffe baggatus auglus.

Labbu laiku jaw ta starp winneem bija darbojes, kâd winsch zilwelku launu prahtu dabbuja skaidri redseht un nomanniht, zit mas wehl bija paspehjis ar farwus mahzib; jo tilkai Deewa spehks un schehlastiba wianu isglahbe no nahwes breesmahm, kô Lihbeefchi winnam fataifija. Lohki slapsch gads bija usnahzis, un leetus un pluddi famaitaja wissus laukus, tik Dihrika lauki ween atneffe labbus auglus, tadeht ka winsch tohs labbaki bija apkohpis un zit warredams no uhdens apfargajis. Tadeht winna kaiminu skaudiga un ne-

nowehliga firds winau eenihdeja un tee usnehmabs paschu Dihrikis farweem elkeem uppureht. Nabbadsinsch tappe nowests uppuru weetä, kur papreelsch Lihbeeschu metteji un puhschlotaji usnahmabs mest, woi arridsan winna nahwe un uppuris teem elkeem buhs peenemnigs. To ta darrija: atwedde sirgu, nolikke schlehpri preeksch winna kahjahn un to dfinne pahr, usmannidami woi ar labbu jeb ar kreiso kahju papreelsch kahpschoht pahr. Un redsi, zaur Deewa wehleschanu un glahbschanu sirgs to kahju spehre papreelsch pahr, kas winnaeem sihmi dewe, ka Dihrikis bij japanett dsihwos. Bet tee metteji wehl ne dewahs ar meeru. Zahdu paschu launu prahrt prett Dihrikis turredami, ka tee Wariseeki un rakstu mahzitaji prett muhsu Pestitaju, tee eerunnaja laudim, ka Dihrika Deews sehschoht sircam muggurä, tadeht muggura tam janoflauka, lai kristu semme! Zawu besprahribu! Ta darrija, bet sirgs ohtru reisi to paschu kahju schlehpam papreelsch zehle pahr. Nu Dihrikis bija ja-atlaisch. Nabbadsinsch pats missu to laiku zeltos mettees no missas firds peeluhose Deewu par fewim un farweem waijatajeem, ar rohlahm tohs svehtidams. Winna firds mihestibu ween sicutte prett farweem cenaidnekeem un turatflanneja Kristus wahrdi: "Swehtijeet tohs kas juhs nolahd, luhdseet par teem, kas jums wainu darra." (Matt. 5,44.)

Dach labs nu gan buhtu steidsees prohjam un ne muhscham wairs ne buhtu atpakkat greefes us tahdu semmes stuhri, kur tik breesmiga nahwe Kristus leczineekus sagadija. Ta ne Dihrikis. Ta Deewa schehlastiba, kas winna azzim redsoht tik schehligi bija isglahbusi, ta winna wehl wairak apstiprinaja fara ustizzi-ba un zerribä us Deewu. Bes bailehm winsch Deewa wahrdi arri joprohjam wehl Lihbeescheem fluddinaja, un Deews winnu ne pamente bes paliga, bet winna darbu svehtija.

Rahda deenä weens no teem Lihbeeschu wezzakajeem Turraides dakkä, kurrus tee ka Kehnius zeenija, kareä ditti eewainohts, Dihrikis little atkult fara pillsi un gribbeja lai tas winnu isahrstoht, soholidams ka tad peenem-

schoht kristigu tizzibu. Dihrikis mas ko pratte no ahrsteschanas, bet zerradams ka Deewa gan palihsehs, ja buhs ta winna prahrt, falaffija daschadas sahles no kurrahn finnaja, ka tafs ne bija kaitigas, tafs sagruhde un ar to fullu, Deewu itt no firds peeluhgdamas, swaidija winna wahtis. Taggad nu gan buhtu Deewa kahrdinachana ta darriht, jo taggad zaur Deewa schehlastiba missur paligu warr atraast pee ismahziteem ahrsteem, kas sahlu spehkus proht un tafs dohd, kur tafs derrigas. Bet kur tanni weetä ahrste? Tadeht Dihrikim woi ta bij jadarra, woi flimmais bes paliga japanett. Turklaht winsch ne mittejabs tam isteilt, zif leela Deewa schehlastiba eeksch Kristus, kahds winna prahrt un ka zaur tizzibu sawu dwehfseli warram isglahbt un muhschig dsihwoschanu eemantoh. Un Deews svehtija winna darboschanu par meesu un dwehfseli. Slimneeks zehlahs wefsels pee meesas un apskaidrohts fara Deewa atsibschana. Stipri tizedams winsch zaur kristibu palikk par kristigas draudses lohzel.

To gan warram dohmaht, ka Dihrikim nu saws svehts darbs jo labbi isdewahs un ka winsch to nu bes bailehm warreja strahdah, tadeht ka winnam pats Lihbeeschu wezzakais bija par fargu un paligu. Comehr winsch wehl daschadas behdas dabbu ja iszeest un affaras bija jaraud par Lihbeeschu netizzibu un zeetsfirdibu.

Ka Deews Dihrikis joprohjam waddija un ka winnam turplikam isdeweess, to jums mihi tafitaji ohträ pusté gribbu isteilt, ja jums tahdi stahsti patihk un ja tee derrigi kristigu tizzibu, un mihestibu stiprinah. R—ll—r.

Taunäs finnas.

No Kineseru - semmes. Kantones Generalgubernaters Sehs Kinesereem ischlud-dinajis un apfohljis „30 dollarus par ikkatri galwu tahdu Calenderu, kas tik beslaunigi schahwuschi us Kantes pilfatu un tik dauds zilwelu noschahwuschi.“ Raksta ta: „Sa-kerre et ikkatri Calenderu rasbaine-

tte
vs
ja,
ar
is,
tu
ad
rr
lu
ci-
hf
is
ne
a-
in
s-
it.
xr
fa
ir
li.
tu
fa
t,
js
ch
a-
in
n
s
a-
r.
t.
s
o-
u
i
f-
=

ku, nozehrteet tam galwu un atnef-
feet to tad manna teefas istabâ, lai
es to leetu tad ismekleju. Nemmeet
karra erohtschus un nahzeet pee man; es fa-
pulzinashu leelu karra-spehku un schohs flep-
lawus ar farkaneem matteem isdeldeschu no
schihs pafaules." Lai schis pawehl.

Kedsi zik tee Kineseri nefapraschi. Schihs
grahmatas labbad 2 missionareem leelas bailes
bij jazeesch: Lob scheidam no Kineseru un
A d i n n a m no Baseles Missiones-beedribas.
Kineseri kahrigi pehz tahs apsohlitas naudas,
gribbejuschhi schohs missionarus Pukatas pil-
fatâ nokaut. Bet gaddijusches kahdi missio-
naru draugi, kas fojhjuschhi leelaku naudu teem
ismaksaht, ja schohs atstahschoht meerä. Par
laimi atnahzis Calenderu dampkuggis tohs
pestiht. Bet pa tam missionaris Lob scheids
Kineseru waktnekeem jaw bij isbehdsis, us
jumtu uskahpis un nu no weena jumta us
ohtra kahpeledams beidscht 3 assis augsti
semme nolehzis, un kahdâ purwi kur ribsi au-
dsina paslehpees. Te 3 stundas stahwejis
lihds kakkam uhdeni kamehr eenaidneki to
meklejuschhi, bet now dabbujuschhi. Abbecem
missionareem wehl leelas bailes bij jazeesch
pirms Calenderi tohs atpestihtschhi.

Kineseri Sprantschu missionari Schapi-
lehnu ta wahrda Kristus labbad gruhti wai-
jajuschhi un breefmigu gallu tam darrjuschhi.
Rozirstu galwu us gareu kahrti ussprauduschi
un nu pagani to galwu mehtajuschhi ar akmi-
neem un schahdus tadhust ne darbus pee ta
darrjuschhi. To sirdi tam isgreesuschhi un to
wahrijuschhi ar zuhku farnahm un tad sawa-
nikhibâ to apehduschi ka swebri. Ak tawas
tumfibas! — Lai swebti dufs!

S-3.

Pateikschana miham kaiminam.

Wakkat wakkara manna pagasta skohlnieks
man grahmatu rakstijis ta:

"Paldees Tums, zeenigs tehws, un zeeni-
gam Subbates mahzitajam. Es ne warru
beigt preezatees par Aiwischu peelikuma lappi-
nahm, kas no missiones darba stahsta. Es
eesahku saweem skohlas behrneem runnahd no
tahm sweschahm semmehm un winnu eedsihwo-
tajeem, un teem paganu mahzitajeem jeb mis-
sionareem. Tuhliht winni man luhdse, lai es
winneem to isskahstschahu preefschâ laffu. Es
eesahku lassht to pirmu lappiku. Kad es pee-
gahju pee tahs weetinas, kur tee wahrdi stahw:
„te warri redseht, ko kristiga mihestiba spehj,
te to warri redseht, ka Deewa arri to masako
artawu swebtijis, jo missiones beedribas sawu
naudu salassa ne no teem baggateem schihs pa-
faules, bet no nabbaga lautineem, kas sawu
gruhti pelnitu graffiti, ko sevim atrauj, mett
preefsch nabbageem paganeem un winnu mah-
zitajeem;” — Kad schee manni behrni esau-
zahs: „nu tad mehs arr warram famest pa
graffim! Mehs dohmajam, ka wissmasak pa
kahdam puusribbulam jaleek.” Es taiku: ne
behrni, zik katris warr un dohma. Kad
winni: „Nu tad liksim!” — Es gan ne grib-
beju peenekt, bet dohmaju, kam tad winnaem
to preeku atraut tapehz ka tahdu masumian
ween likkuschi.

Un nu skohlnieks ussibhme tohs behrnu
wahrdus, un zik katris lizzis un man atstelle
to naudu, 52 kapeikus, lai to gahdaju missio-
naru-beedribas rohkâ.

Warr buht, mihlais kaimin, schee buhs tee
pirmi augli*), ko no sawas darboschanahs
redsi. Kas par to, ka tahdi sihzin? Zik pat
warr redseht, ka Deewa taru darbu swebti!
Es pateizu Deewam, ka muhsu draudse gan
dwehseles rohnahs, kas ar preeku no missio-

* Now vietme. Aiwies lassijis par missionareem, kristigs
zilvoes mannim atneffe 1 rub.—pehz ar pasti atnahze 3 rub.
Zagad atkal firms gohda vihrs 2 rub. un gohdijs faim-
nieks 8 rub. man eedewis.

nes darba dsird, ar lihdszeetigu firdi paganu mahzitajus pawadda us wianu gruhtem zel-
leem, par winneem un wianu svehtu darbu tizzigi Deewu peeluhds, ir rohkas atwerr,
teem gruhtumu palihdscht atweeglinah. Weens
mihlsch namma-tehros man jaw daschu gaddu
baggatu dahwanu preeksch miffionareem eedohd
fazzidams: „lai Deewos winneem palihds gruh-
tu zeltu issstaigaht.“ u. t. j. pr. — Ir zitti
draugi pa dahwaniku peemet, un wissi, kas
Deewa wahrdi mihlo, preezajahs ko dsirdeht
no Deewa walstibas wairofchanas pasaule.
Tapehz, mihlais kaimin, wianu un manna
wahrdā tewim pateikdams, luhdsu: strahda
tahlat ne-apnizzis ar Deewa paligu, un Deewos
tas Kungs svehtihis to darbu tew un mums!
Amen;

Stā Dezembera deenā.

—y—

Pazefleet juhfu azzis, un skattait
tahs druwās, jo tahs irr baltas pehz
ptaufchanas. Taha. 4, 35.

Mel. Jesus, kas dohd preeku.

1.

Deewa wehji ffreijahs,
Deewa uppes leijahs
Juhras dīltumā;
Debbeschi ne stahjabs,
Swaignes rittinajabs
Spohschā gaishumā.
Ta tēff gahrs tas Deewa wahrs
Mandrak ne kā strauja juhra
Gahschahs prett skintz-muhra.

2.

Wissā pafaul's mallā
Staigadams tas dalla
Deewa svehtibu,
Dwehfeles lai manna
Sawa labba ganna
Apschehlofchan.

Juhra now tik dīltta, rau'
Bis tas Kungs ar ganna-preeku
Mihlo grehjineeku.

3.

Reds, zif grehlos fliehle,
Pasujchanā nibke
Ne-isftaitami!
Kahnōs elkeem klannahs
Leijas ehrmojchanās
Trakfo pagani.
Laiks atmahf, ka Kristus sah
Kahnus gehrbi ar gaismu jaunu,
Leijahm isdseht launu.

4.

Tahlas juhras fallas,
Nihta-pusses mallas
Kristus krušu zell.
Mas irr to, kas strahda,
Mas, kas fird' apgahda,
Tizzibā atsell.
Leels buhs tas, kas taggad mas;
Deews few no tabs masas draudses
Leelas tautas audsehs.

5.

Gan wehl Kristus gohdu
Laupa, few par sohdu,
Alki grehjineeki.
Gan wehl nahwes waida
Leezineekus spaida,
Tee mirst preezigi.
Drihs isfchibit, kas Jesu nibit;
Tani, kas zeedsams tizz un klausihis
Alga muhscham aufhhs.

6.

Nu tad ne apniskim,
Zerribā paliksim
Kristum padohiti!
Strahdajeet un mohdeet,
Luhdsheet, brahli, dohdeet,
Lai tiz pagani!
Strahdneekus, Kungs, tizigus
Isdhenn plaut to baltu druwu!
Paleez winneem tuwu!

Albert Knapp d. 1708.
(„Gottes Winde wehen.“)

—y—

Brihw driekebi.

No juhrallas-gubernements augitas waldischanas vuffes: Oberlehrer G. Blaese, Jeusor. Zelgawā, taf 22. Januar 1857.